

Bruxelles, 3 iulie 2026
(OR. en)

11114/26

ECOFIN 904
UEM 308
SOC 433
EMPL 235
COMPET 848
ENV 824
EDUC 290
ENER 446
JAI 884
GENDER 121
JEUN 164
SAN 522
ECB
EIB

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	RECOMANDARE A CONSILIULUI privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Bulgariei

În continuare, se pune la dispoziția delegațiilor proiectul de recomandare a Consiliului sus-menționată, astfel cum a fost revizuit și convenit de diferite comitete ale Consiliului și finalizat de Comitetul economic și financiar, pe baza propunerii COM(2026) 202 final a Comisiei.

RECOMANDARE A CONSILIULUI

**privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale
Bulgariei**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/9799 al Consiliului¹, în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

¹ Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului (JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2024/1263 precizează obiectivele cadrului de guvernanță economică, care constau în promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și în prevenirea deficitelor excesive. Regulamentul menționat prevede obligația Consiliului și a Comisiei de a asigura o supraveghere multilaterală în contextul semestrului european, în conformitate cu obiectivele și cerințele prevăzute în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Semestrul european presupune, în special, formularea și supravegherea punerii în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări.
- (2) La 25 noiembrie 2025, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă 2026, în care nu a identificat Bulgaria ca fiind unul dintre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, o recomandare de recomandare a Consiliului referitoare la capitalul uman în Uniunea Europeană și o propunere de raport comun privind ocuparea forței de muncă pentru 2026, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro² la 21 aprilie 2026 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă, precum și recomandarea referitoare la capitalul uman la 9 martie 2026.
- (3) La 29 ianuarie 2025, Comisia a publicat Busola pentru competitivitate, un cadru strategic care urmărește să stimuleze competitivitatea la nivel mondial a Uniunii în următorii cinci ani. În acest document sunt identificate cele trei imperative de transformare în materie de inovare, decarbonizare și competitivitate și securitatea ca piloni esențiali pentru o creștere economică durabilă. De la publicarea sa, Busola pentru competitivitate a stat la baza activității semestrului european, ceea ce asigură faptul că politicile economice ale statelor membre sunt coerente cu obiectivele strategice ale UE, creând o abordare unificată a guvernanței economice care promovează creșterea durabilă, inovarea și reziliența în întreaga Uniune.

² JO C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

- (4) În 2026, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să se desfășoare în paralel cu etapa finală a punerii în aplicare a Mecanismului de redresare și reziliență (MRR)³. Planurile de redresare și reziliență (PNRR), împreună cu finanțarea oferită în cadrul politicii de coeziune, au fost esențiale pentru realizarea priorităților de politică ale semestrului european, deoarece planurile trebuiau să abordeze în mod eficace toate provocările sau o parte semnificativă a provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile recente, iar programele finanțate prin politica europeană de coeziune trebuiau să țină seama de recomandările specifice fiecărei țări. Pe măsură ce MRR se apropie de sfârșitul duratei sale de viață, rămâne esențial să se asigure continuitatea și valorificarea reformelor și a investițiilor sprijinite și puse în aplicare în cadrul MRR, în special a celor care contribuie la abordarea provocărilor identificate în recomandările specifice fiecărei țări.
- (5) La data de 3 iunie 2026, Comisia a publicat raportul de țară din 2026 pentru Bulgaria. În acest raport, Comisia a evaluat progresele realizate de Bulgaria în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări din 2025 și a făcut bilanțul implementării de către Bulgaria a planului său de redresare și reziliență. Pe baza analizei respective, raportul de țară a identificat cele mai presante provocări cu care se confruntă Bulgaria. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Bulgaria în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei și a excluziunii sociale, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

³ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (6) La 20 iunie 2025, Consiliul a adoptat, pe baza evaluării și a recomandării Comisiei, o recomandare de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Bulgariei⁴. Planul vizează perioada cuprinsă între 2025 și 2028 și prezintă o ajustare bugetară repartizată pe patru ani. Consiliul a recomandat următoarele rate maxime de creștere a cheltuielilor nete: 6,2 % în 2025, 4,9 % în 2026, 4,4 % în 2027 și 4,0 % în 2028, ceea ce corespunde ratelor maxime de creștere cumulate calculate prin raportare la anul de bază 2024 de 6,2 % în 2025, 11,4 % în 2026, 16,3 % în 2027 și 21 % în 2028.
- (7) Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și repercusiunile acestuia constituie o provocare existențială pentru Uniunea Europeană. Comisia a invitat statele membre să solicite activarea clauzei derogatorii naționale prevăzute în Pactul de stabilitate și de creștere într-un mod coordonat, pentru a sprijini eforturile UE de obținere a unei creșteri rapide și semnificative a cheltuielilor pentru apărare⁵, iar această propunere a fost salutăată de Consiliul European reunit la 6 martie 2025. În urma solicitării Bulgariei, Consiliul a adoptat, la 8 iulie 2025, la recomandarea Comisiei, o recomandare care îi permite Bulgariei să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete, recomandate⁶. Perioada în care este activată clauza derogatorie națională (2025-2028) îi permite Bulgariei să restabilească prioritățile în materie de cheltuieli publice sau să crească veniturile publice, astfel încât cheltuielile pentru apărare care vor fi mai mari pe o perioadă mai îndelungată să nu pună în pericol sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu.

⁴ Recomandarea Consiliului din 20 iunie 2025 de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Bulgariei (JO C, C/2025/3700, 20.8.2025, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/3700/oj>).

⁵ Comunicarea Comisiei intitulată „Integrarea unei creșteri a cheltuielilor pentru apărare în cadrul Pactului de stabilitate și de creștere”, Bruxelles, 19 martie 2025, C(2025) 2000 final.

⁶ Recomandarea Consiliului din 8 iulie 2025 care permite Bulgariei să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete stabilite de Consiliu în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1263 (Activarea clauzei derogatorii naționale) (JO C, C/2025/3961, 20.8.2025, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/3961/oj>).

- (8) La 30 aprilie 2026, Bulgaria și-a prezentat raportul anual pentru 2026 privind progresele înregistrate⁷ referitor la respectarea ratelor maxime de creștere recomandate ale cheltuielilor nete și la punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor care răspund principalelor provocări identificate în recomandările specifice fiecărei țări din cadrul semestrului european. Însă nu au fost furnizate date bugetare pentru 2026. Raportul anual privind progresele înregistrate reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Bulgaria cu privire la progresele realizate în ceea ce privește implementarea planului său de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (9) Creșterea PIB real în anul 2025 a fost de 3,1 %, iar inflația IAPC a fost de 3,5 %. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2026, se estimează că PIB-ul real va crește cu 2,5 % în 2026 și cu 2,2 % în 2027, iar inflația IAPC va fi de 4,2 % în 2026 și de 2,6 % în 2027.
- (10) Pe baza datelor furnizate de Eurostat⁸, deficitul public al Bulgariei a crescut de la 3 % din PIB în 2024 la 3,5 % din PIB în 2025. Creșterea deficitului în 2025 reflectă în principal impactul combinat al creșterii salariilor din sectorul public, în special în domeniul apărării și al securității, și al creșterii cheltuielilor sociale, inclusiv indexările automate ale pensiilor, al creșterii investițiilor publice finanțate la nivel național, al creșterii cheltuielilor cu dobânzile și granturile pentru investiții în cadrul Bulgarian Energy Holding. Pe baza măsurilor de politică cunoscute până la data-limită a prezentei analize, previziunile Comisiei din primăvara anului 2026 estimează că deficitul va fi de 4,1 % din PIB în 2026 și de 4,3 % din PIB în 2027. Creșterile din 2026 și 2027 reflectă în principal creșterile structurale continue ale salariilor din sectorul public și ale prestațiilor sociale în absența unor măsuri compensatorii.

⁷ Rapoartele anuale privind progresele înregistrate pentru 2026 sunt disponibile la adresa: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

⁸ Euroindicatorii Eurostat, 22 aprilie 2026.

- (11) Pe baza estimărilor Comisiei, orientarea fiscal-bugetară⁹, care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, a fost una expansionistă în 2025, de 2,3 % din PIB. Se preconizează că în 2026 aceasta va continua să fie expansionistă, de 1,0 % din PIB, și că în 2027 va fi contracționistă, de 1,6 % din PIB.
- (12) Pe baza datelor furnizate de Eurostat¹⁰, datoria publică a Bulgariei a crescut de la 23,8 % din PIB în 2024, la 29,9 % din PIB la sfârșitul anului 2025. Creșterea ponderii datoriei în 2025 reflectă în principal injecțiile de capital în Bulgarian Energy Holding și în Banca Bulgară de Dezvoltare. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a prezentei analize, previziunile Comisiei din primăvara anului 2026 estimează că ponderea datoriei în PIB va crește la 32,3 % până la sfârșitul anului 2026 și va continua să crească la 35,5 % până la sfârșitul anului 2027.
- (13) Pe baza datelor furnizate de Eurostat¹¹, cheltuielile publice totale pentru apărare în Bulgaria s-au ridicat la 1,9 % din PIB în 2025. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026, se estimează că acestea vor rămâne la același nivel în 2026. Acest procent reprezintă o creștere de 0,6 puncte procentuale din PIB comparativ cu anul de referință 2024¹².

⁹ Orientarea bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile bugetare, atât cele finanțate la nivel național, cât și cele finanțate din bugetul UE. Orientarea fiscal-bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii.

¹⁰ Euroindicatorii Eurostat, 22 aprilie 2026.

¹¹ Eurostat, Cheltuielile administrațiilor publice în funcție de clasificarea funcțiunilor guvernamentale (COFOG).

¹² Definiția NATO pentru cheltuielile de apărare diferă de definiția COFOG pentru apărare. În plus, ar putea exista diferențe din cauza momentului înregistrării cheltuielilor, în special a celor cu echipamentele militare, deoarece raportarea NATO nu urmează normele conturilor naționale privind momentul înregistrării.

- (14) Uniunea se confruntă în continuare cu riscuri de întreruperi ale aprovizionării cu energie și de volatilitate ridicată a prețurilor, exacerbate de tensiunile geopolitice care afectează piețele mondiale ale petrolului și gazelor. Experiența dobândită în urma crizei energetice din perioada 2022-2023 a arătat că măsurile ample și neținute implică costuri bugetare mari și sunt ineficiente din punct de vedere social și economic. De la izbucnirea războiului în Orientul Mijlociu în februarie 2026, Bulgaria a adoptat măsuri de politică bugetară pentru a atenua impactul prețurilor ridicate la energie asupra gospodăriilor și companiilor¹³. Acestea sunt ajutoare lunare special destinate grupurilor cu venituri mici până în iunie 2026 și subvenții special destinate transportatorilor de călători care deserveșc așezări mici pentru 2026. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026, costul bugetar al acestor măsuri ar urma să se ridice la mai puțin de 0,1 % din PIB în 2026. Potrivit estimărilor Comisiei, dacă aceste măsuri vor rămâne în vigoare până la sfârșitul anului 2026, costul lor bugetar se va ridica la 0,1 % din PIB în 2026.
- (15) Conform calculelor Comisiei, cheltuielile nete ale Bulgariei au crescut cu 12,3 % în 2025. Creșterea cheltuielilor nete în 2025 depășește rata maximă de creștere recomandată, ceea ce corespunde unei abateri de 2,1 % din PIB în termeni anuali. Ținând seama de flexibilitatea pentru creșterea cheltuielilor pentru apărare prevăzută de clauza derogatorie națională, abaterea cumulată a cheltuielilor nete se ridică la 1,4 % din PIB.
- (16) Pe baza calculelor Comisiei, se preconizează o creștere a cheltuielilor nete ale Bulgariei cu 5,5 % în 2026 și, cu 18,5 % cumulată în 2025 și 2026. Creșterea preconizată a cheltuielilor nete în 2026 depășește rata maximă de creștere recomandată, ceea ce corespunde unei abateri de 0,2 % din PIB în termeni anuali. Dacă se iau în considerare împreună anii 2025 și 2026, rata cumulată preconizată de creștere a cheltuielilor nete depășește rata maximă de creștere recomandată, ceea ce corespunde unei abateri de 2,2 % din PIB în termeni cumulativi. Ținând seama de flexibilitatea pentru creșterea cheltuielilor pentru apărare prevăzută de clauza derogatorie națională, luând în considerare anii 2025 și 2026 împreună, abaterea cumulată preconizată a cheltuielilor nete se ridică la 1,6 % din PIB.

¹³ Acest lucru reflectă situația de la data-limită a previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026 (4 mai 2026).

- (17) La 3 iunie 2026, Comisia a adoptat un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din TFUE¹⁴. În raportul respectiv s-a evaluat situația Bulgariei în raport cu criteriul deficitului. În 2025 deficitul a fost sub 3 % din PIB dacă se ține seama de creșterea cheltuielilor pentru apărare începând din 2024 în temeiul clauzei derogatorii naționale pentru apărare. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026, se preconizează că deficitul va depăși valoarea de referință de 3 % din PIB în 2026 și după luarea în considerare a creșterii cheltuielilor pentru apărare începând din 2024. Raportul a concluzionat că, ținând seama în mod corespunzător de toți factorii relevanți, Bulgaria nu îndeplinește criteriul deficitului. Având în vedere acest raport și după analizarea avizului Comitetului economic și financiar instituit în temeiul articolului 126 alineatul (4) din TFUE, Comisia a propus deschiderea unei proceduri aplicabile deficitelor excesive, recomandând Consiliului să adopte, în temeiul articolului 126 alineatul (6) din TFUE, o decizie de stabilire a existenței unui deficit excesiv din cauza nerespectării criteriului deficitului în 2026. La [DATA], Consiliul a adoptat o astfel de decizie pentru Bulgaria¹⁵, împreună cu o recomandare¹⁶ în temeiul articolului 126 alineatul (7) din TFUE, în vederea încetării situației de deficit excesiv.

¹⁴ Raport al Comisiei elaborat în conformitate cu articolul 126 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, 3.6.2026, COM(2026) 302 final.

¹⁵ Decizia (UE) 2026/ a Consiliului/[JO: a se introduce] din [DATA] privind existența unui deficit excesiv în Bulgaria, [JO (a se introduce referințele din JO relevante)].

¹⁶ Recomandarea Consiliului în vederea încetării situației de deficit excesiv din Bulgaria, adoptată la [DATA]. Toate documentele referitoare la procedura aplicabilă deficitelor excesive în cazul Bulgariei pot fi consultate la adresa: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/Bulgaria_en.

- (18) Bulgaria se confruntă cu o dublă provocare, aceea de a proteja sustenabilitatea finanțelor sale publice, îmbunătățind în același timp echitatea și eficacitatea sistemului său fiscal. Una dintre principalele caracteristici ale sistemului este rata fixă a impozitului pe venit, de 10 %, aplicată fără o deducere fiscală, însoțită de contribuții de asigurări sociale plafonate, care, luate împreună, duc la o distribuție regresivă a sarcinii fiscale, astfel încât persoanele cu venituri ridicate se confruntă cu o sarcină fiscală ușor mai scăzută decât persoanele cu venituri mici. În ultimii ani, cheltuielile publice au crescut, în special în domeniul pensiilor și al salariilor din sectorul public. Aceste creșteri au fost adesea finanțate prin măsuri pe termen scurt sau ad-hoc, mai degrabă decât prin măsuri structurale stabile. Acest lucru a redus previzibilitatea politicii bugetare și a sporit riscurile bugetare, în special pe măsură ce apar noi presiuni structurale asupra cheltuielilor. Privind în perspectivă, se preconizează că evoluțiile demografice vor juca un rol esențial. Îmbătrânirea populației va exercita o presiune susținută asupra cheltuielilor sociale, în special asupra pensiilor și a asistenței medicale, care, în plus, se confruntă cu provocări în materie de adecvare. În același timp, este probabil ca cheltuielile suplimentare legate de consolidarea capacităților de apărare naționale și colective să sporească presiunea asupra finanțelor publice. În absența unor ajustări ale politicilor, acești factori vor îngreuna menținerea disciplinei fiscale. Bulgaria se confruntă, de asemenea, cu provocări structurale persistente în ceea ce privește veniturile. Veniturile fiscale, ca procent din PIB, rămân cu mult sub media UE, limitând capacitatea țării de a finanța servicii publice și investiții. Colectarea veniturilor este slăbită și mai mult de nivelurile ridicate ale arrieratelor fiscale. În plus, Bulgaria are una dintre cele mai mari economii subterane estimate din Uniunea Europeană, ceea ce subminează respectarea obligațiilor fiscale și îi limitează capacitatea de a obține venituri.
- (19) Implicarea sistematică, substanțială și în timp util a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a asigura asumarea pe scară largă pentru implementarea cu succes a instrumentelor de finanțare ale Uniunii, precum și în contextul semestrului european.

- (20) În Bulgaria, punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune, care includ sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională (FEDR), a Fondului pentru o tranziție justă (FTJ), a Fondului social european Plus (FSE+) și a Fondului de coeziune (FC), a înregistrat progresat satisfăcătoare, în special în ceea ce privește selecția proiectelor. Este important să se intensifice eforturile de asigurare a execuției rapide a proiectelor selectate, maximizând în același timp impactul acestora pe teren. În același timp, Bulgaria trebuie să accelereze punerea în aplicare a Fondului pentru o tranziție justă (FTJ), deoarece resursele trebuie plătite până la sfârșitul anului 2026. Este esențial să se asigure implementarea rapidă și eficace a noilor investiții identificate de Bulgaria în evaluarea sa intermediară a fondurilor politicii de coeziune, în special a investițiilor legate de cele cinci priorități prevăzute în Regulamentul privind evaluarea intermediară¹⁷.
- (21) Regiunile de la frontiera estică a Bulgariei se confruntă cu provocări suplimentare care le afectează perspectivele de dezvoltare economică și socială, deoarece problemele structurale existente sunt accentuate. Impactul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei sporește presiunile asupra securității, perturbă activitățile economice transfrontaliere și scade atractivitatea pentru investiții.
- (22) Bulgaria se confruntă cu mai multe provocări legate de următoarele aspecte: funcționarea și capacitatea administrației publice și a guvernantei subnaționale, digitalizarea serviciilor publice, cadrul de justiție și anticorupție, achizițiile publice și calitatea reglementării, nivelul cercetării și inovării, decarbonizarea sistemului energetic și a industriei, sărăcia energetică, transporturi și conectivitate, reziliența la schimbările climatice, deficitul de forță de muncă și de competențe, incluziunea socială și asistența medicală.

¹⁷ Regulamentul (UE) 2025/1914 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 septembrie 2025 de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1058 și (UE) 2021/1056 în ceea ce privește măsuri specifice de abordare a provocărilor strategice în contextul evaluării intermediare.

- (23) Administrația publică se confruntă în continuare cu constrângeri în materie de capacitate, în special la nivel subnațional, și ar fi necesare eforturi suplimentare pentru a răspunde așteptărilor cetățenilor și ale întreprinderilor. Bulgaria are cea mai scăzută pondere a funcționarilor publici care participă la învățarea în rândul adulților, ceea ce împiedică dezvoltarea competențelor atât la nivel național, cât și la nivel subnațional. În plus, municipalitățile se confruntă cu dificultăți persistente în atragerea și păstrarea experților calificați pentru a pune în aplicare inițiative și proiecte finanțate de UE, ceea ce constituie provocări în ceea ce privește gestionarea fondurilor UE. Fragmentarea proceselor de guvernare și de planificare la nivel subnațional creează constrângeri suplimentare pentru gestionarea eficace a proiectelor finanțate de UE, precum și pentru alinierea priorităților în cadrul unei strategii teritoriale mai ample. Mai multe servicii publice digitale au devenit disponibile și sunt utilizate în mod regulat de întreprinderi și cetățeni, dar oportunitățile oferite de infrastructura guvernării digitale nu au fost utilizate pe deplin din cauza complexității administrative ridicate și a nivelului scăzut al ușurinței de utilizare. Pentru a remedia aceste deficiențe, principalele priorități rămase sunt asigurarea interoperabilității la toate nivelurile de guvernare, simplificarea și digitalizarea fluxurilor de lucru interne și extinderea furnizării de servicii publice online integrate. Se depun în prezent eforturi în vederea simplificării reglementării, a îmbunătățirii instrumentelor de reglementare și a reducerii sarcinii administrative, dar impactul acestora nu a dat încă rezultate tangibile. Barierele administrative și de reglementare din calea pieței unice afectează comerțul cu bunuri în interiorul Spațiului Economic European (inclusiv lanțurile logistice transfrontaliere), precum și furnizarea de servicii profesionale și înființarea de întreprinderi.

- (24) Consolidarea urmăririi penale a cazurilor de corupție rămâne esențială pentru menținerea unui mediu economic stabil și previzibil, bazat pe statul de drept. Bulgaria nu are încă un bilanț solid în ceea ce privește investigarea și urmărirea penală a cazurilor de corupție, în special în cazurile de corupție la nivel înalt. Cadrul juridic care reglementează o comisie anticorupție, introdus în 2023, nu a asigurat independența politică a organismului și a fost abrogat în 2026, înainte ca noua conducere a comisiei anticorupție să poată fi numită. Bulgaria a făcut unele demersuri în direcția revizuirii cadrului anticorupție, adoptând o nouă lege privind combaterea corupției în rândul persoanelor care dețin funcții publice. În plus, independența și funcționarea eficace a Consiliului Judiciar Suprem, în calitate de organism de autoguvernare al sistemului judiciar, sunt esențiale pentru buna funcționare atât a instanțelor, cât și a parchetului, în special în cazurile de corupție la nivel înalt. Consiliul Judiciar Suprem funcționează cu un mandat expirat din 2022, ceea ce are un impact negativ asupra legitimității sale și îl împiedică să își exercite unele dintre funcții, cum ar fi numirea unui nou procuror general. Având în vedere rolul principal al parchetului în desfășurarea anchetelor penale, abordarea deficiențelor legate de funcționarea Consiliului Judiciar Suprem poate sprijini și mai bine eforturile anticorupție din țară.

- (25) Deficiențele în materie de guvernare structurală și de punere în aplicare în domeniul achizițiilor publice continuă să limiteze competitivitatea. Ponderea în creștere a loturilor atribuite direct și a procedurilor cu un ofertant unic, precum și un număr semnificativ de contracte nereușite sau anulate descurajează participarea și slăbesc încrederea și percepția întreprinderilor în ceea ce privește echitatea. Deși au fost puse în aplicare unele îmbunătățiri procedurale în cadrul planului de redresare și reziliență, sunt necesare o revizuire suplimentară a structurii de guvernare, consolidarea garanțiilor și a cooperării dintre organismele de achiziții publice, precum și creșterea capacității și a expertizei agențiilor relevante, pentru a aborda provocările structurale. Bulgaria a luat unele măsuri pentru a reînnoi mandatele anumitor autorități de reglementare, dar preocupările cu privire la independența acestora rămân nesoluționate. Constrângerile în materie de resurse și influența politică nejustificată afectează calitatea rezultatelor lor în materie de reglementare. Există în continuare garanții insuficiente pentru independența organismelor de reglementare față de participanții la piață, în special în sectoare precum energia, în care întreprinderile de stat dețin o influență semnificativă. În ceea ce privește justiția, persistă preocupările cu privire la funcționarea Inspectoratului Consiliului Judiciar Suprem și la riscul de influență politică, deoarece mandatul său a expirat în 2020 și nu a fost reînnoit.
- (26) Sistemul de cercetare și inovare din Bulgaria continuă să se confrunte cu provocări semnificative, cu investiții publice și private scăzute în cercetare și dezvoltare, cu mult sub mediile UE, și cu un peisaj instituțional fragmentat care limitează eficacitatea, astfel cum se subliniază în raportul privind mecanismul de sprijin al politicilor. În pofida progreselor înregistrate în ceea ce privește cadrul de guvernare, inclusiv prin adoptarea Legii privind cercetarea și inovarea și prin instituirea Consiliului pentru inovare și cercetare, este în continuare necesară o punere în aplicare coerentă și clară. De asemenea, mandatele instituționale pentru organizațiile de cercetare și instituțiile de învățământ superior rămân neclare, iar activitățile de cercetare sunt excesiv de concentrate în regiunea capitalei, exacerband disparitățile regionale. În pofida unor îmbunătățiri, comercializarea rezultatelor cercetării este împiedicată de legăturile slabe dintre mediul academic și mediul de afaceri, precum și de un ecosistem de transfer de tehnologie mai puțin dezvoltat. Deși fondurile politicii de coeziune sprijină un nou centru de transfer de tehnologie, iar transformarea digitală a IMM-urilor se îmbunătățește treptat, sunt necesare investiții publice și private sporite în cercetare și dezvoltare, însoțite de mandate instituționale mai clare și de mecanisme de comercializare consolidate, pentru a spori impactul inovării.

- (27) Prețurile angro ale energiei electrice din Bulgaria rămân printre cele mai ridicate din UE. Deși s-au înregistrat unele progrese în ceea ce privește reducerea dependenței de combustibilii fosili în producția de energie electrică, datorită eliminării treptate a contractelor de achiziție de energie electrică și a obligațiilor de serviciu public care sprijină direct centralele electrice pe bază de cărbune, sistemul de energie electrică din Bulgaria rămâne dependent de aceste centrale pentru a satisface cererea. Implementarea semnificativă a capacităților de generare a energiei solare nu a fost însoțită de o instalare echivalentă a capacităților eoliene onshore și offshore, în pofida potențialului existent în Bulgaria. Instalarea preconizată a unor capacități mari de stocare în baterii poate permite, dacă este combinată cu consolidarea rețelelor de distribuție care necesită modernizări și capacități suplimentare, o aprovizionare cu energie electrică mai flexibilă și decarbonizată. Îmbunătățirea flexibilității cererii ar face prețurile cu amănuntul pentru gospodării mai receptive la semnalele prețurilor angro și ar continua dezvoltarea contorizării inteligente. Sunt necesare o cerere și o ofertă flexibile pentru a reduce dependența de combustibilii fosili și pentru a decarboniza sistemul de energie electrică, ceea ce va duce la prețuri mai accesibile ale energiei electrice, cu o producție suplimentară de energie din surse regenerabile/cu emisii scăzute de dioxid de carbon și cu rețele îmbunătățite. Bulgarian Energy Holding, care cuprinde întreprinderi de stat bulgare din domeniul producției de energie cu emisii scăzute de dioxid de carbon (energie nucleară, hidroenergie), active pe bază de combustibili fosili (centrale electrice pe bază de cărbune și extracția cărbunelui, precum și active pe bază de gaze naturale) și activele reglementate – operatorii de transport și de sistem trebuie reformat pentru a-și îmbunătăți transparența și a se elimina preocupările legate de subvenționarea încrucișată a activelor pe bază de cărbune. Această reformă ar permite activelor reglementate – în special operatorii de transport și de sistem de energie electrică – să se concentreze asupra activității lor principale și să sprijine tranziția de la activitățile pe bază de cărbune și, prin urmare, reducerea dependenței de combustibilii fosili.

- (28) Sistemele de termoficare din Bulgaria se bazează în continuare pe gaze naturale și pe alți combustibili care emit gaze cu efect de seră. Deși s-au înregistrat progrese în ceea ce privește eliminarea treptată a subvențiilor pentru combustibilii fosili pentru producția de energie electrică, subvențiile direcționate către încălzirea centralizată fără nicio eliminare treptată planificată înainte de 2030 încă nu au fost abordate. Subvențiile pentru combustibilii fosili care nu au ca țintă nici sărăcia energetică și nici preocupările reale în materie de securitate energetică, care împiedică electrificarea și nu sunt esențiale pentru competitivitatea industrială ar putea fi, cu prioritate, eliminate treptat. Tarifele fixe pentru centralele de cogenerare care furnizează energie termică rețelelor de termoficare prelungesc viabilitatea economică a producției de energie termică pe bază de combustibili fosili și întârzie modernizarea activelor de producție și de rețea la standarde înalte de eficiență. Reformarea acestor tarife ar elibera o marjă de manevră bugetară care ar putea fi redirecționată către decarbonizarea încălzirii centralizate și către un sprijin special destinat gospodăriilor sărace din punct de vedere energetic.
- (29) Sărăcia energetică rămâne o provocare structurală în Bulgaria, fiind determinată de lipsa unor mecanisme de sprijin special destinate persoanelor care au cea mai mare nevoie de sprijin, ceea ce face ca ponderea persoanelor care nu își pot încălzi locuințele în mod adecvat să fie cu mult peste media UE. În timp ce sprijinul se axează în prezent pe măsuri ample, cum ar fi prețurile cu amănuntul ale energiei, reglementate și uniform scăzute, și tarifele fixe pentru centralele de cogenerare care furnizează energie termică rețelelor de termoficare, asistența cu destinație precisă continuă să rămână în urmă. Această utilizare inefficientă a resurselor bugetare expune gospodăriile cele mai vulnerabile, evidențiind necesitatea de a se combate sărăcia energetică prin elaborarea unor măsuri de politică adecvate și cu țintă precisă.
- (30) În pofida progreselor, limitate, în ceea ce privește îmbunătățirea eficienței energetice în industrie, reducerea în continuare a consumului de energie de către utilizatorii industriali rămâne esențială, deoarece intensitatea energetică a sectorului de producție din Bulgaria se situează între primele patru dintre cele mai ridicate din Uniune. În plus, o parte semnificativă a emisiilor industriale de gaze cu efect de seră (45 %, comparativ cu media UE de 35 %) provine din procese care nu sunt legate de energie, fapt care evidențiază necesitatea unor măsuri cuprinzătoare de decarbonizare, în plus față de eficiența energetică. Accelerarea decarbonizării industriale – în special în sectoarele de producție cu emisii ridicate – ar contribui la creșterea competitivității, reducând în același timp dependența de resursele și energia cu emisii ridicate de gaze cu efect de seră.

- (31) Transporturile continuă să se numere printre sectoarele cu cele mai mari emisii de gaze cu efect de seră din Bulgaria în 2023, în timp ce utilizarea vehiculelor electrice rămâne cu mult sub media UE, situându-se la 0,56 % în 2024. Instalarea infrastructurii de încărcare este lentă - sub 15 % din infrastructura de reîncărcare electrică obligatorie pentru 2030. Lipsa infrastructurii de transport public duce la provocări în materie de conectivitate, în special în regiunea nordică. Sunt necesare acțiuni suplimentare pentru a accelera investițiile în infrastructura de transport public, pentru a moderniza infrastructura feroviară, inclusiv prin electrificarea Sistemului european de management al traficului feroviar, și pentru a extinde infrastructura de încărcare pentru vehiculele electrice, asigurând în același timp respectarea efectivă a măsurilor de siguranță rutieră și îmbunătățind conectivitatea regiunii nordice și la nivel transfrontalier, odată cu finalizarea TEN-T.
- (32) Bulgaria rămâne vulnerabilă la riscurile climatice tot mai mari (în special inundații, secetă și scăderea nivelului apei), care reprezintă provocări pentru reziliența economică și societală a țării. Schimbările climatice expun vulnerabilități ridicate ale infrastructurii de transport. Calitatea infrastructurii de apă rămâne slabă, cu pierderi foarte ridicate și respectarea cerințelor de epurare a apelor uzate cu mult sub cerințele UE, ceea ce indică deficiențe persistente în gestionarea apei și a deșeurilor. Cadrul național de adaptare oferă o bază de acțiune, dar punerea sa în aplicare rămâne inegală din cauza guvernanței fragmentate în domeniul climei și a deficiențelor instituționale mai ample, inclusiv a absenței unor evaluări obligatorii ale riscurilor climatice. Alte acțiuni, inclusiv unele sprijinite de politica de coeziune, vizează îmbunătățirea infrastructurii de apă și de gestionare a deșeurilor și consolidarea rezilienței la schimbările climatice. Cu toate acestea, investițiile rămân sub mediile UE, în timp ce adoptarea soluțiilor bazate pe natură și acoperirea asigurării împotriva riscurilor legate de climă rămân limitate, reducând utilizarea durabilă a resurselor și reziliența generală, inclusiv cea a ecosistemelor marine.

- (33) Având în vedere rolul esențial al capitalului uman în consolidarea competitivității și a autonomiei strategice a Uniunii, în 2026 Consiliul a recomandat statelor membre să ia măsuri pentru a aborda urgent provocările structurale legate de capitalul uman în domeniul competențelor, al educației și al formării, care frânează competitivitatea. Recomandările specifice adresate Bulgariei în 2026 pot contribui la punerea în aplicare a Recomandării Consiliului referitoare la capitalul uman în Uniune.
- (34) Performanțele slabe ale Bulgariei în ceea ce privește competențele de bază evidențiază provocări structurale care limitează dezvoltarea capitalului uman și competitivitatea. Aproximativ jumătate dintre tinerii bulgari în vârstă de 15 ani nu ating nivelul minim de competențe de bază, ceea ce reprezintă aproximativ dublul mediei UE. Rezultatele slabe sunt legate de dificultățile din programele școlare și de calitatea predării. Nu sunt utilizate suficient abordările bazate pe competențe și axate pe elev și se acordă prea puțină atenție dezvoltării competențelor de bază și a competențelor STEM. Participarea la educația și îngrijirea timpurie rămâne scăzută și inegală între regiuni, limitând învățarea timpurie și contribuind la inegalități. Persoanele afectate în mod deosebit sunt grupurile defavorizate, inclusiv copiii romi. În pofida recentelor eforturi, învățământul superior din Bulgaria se confruntă în continuare cu provocări semnificative în ceea ce privește dezvoltarea talentelor cu înaltă calificare, în special în domeniile STEM, cu implicații pentru productivitate și inovare. În pofida recentelor eforturi, calitatea predării continuă să sufere din cauza deficitului de cadre didactice, în special în domeniile STEM, a oportunităților de dezvoltare profesională insuficiente și fără țintă precisă, precum și a unei legături slabe între performanță și remunerare.

- (35) Piața forței de muncă din Bulgaria a rămas tensionată în 2025, rata de ocupare a forței de muncă crescând la 77 %, ușor peste media UE. În același timp, ocuparea globală a forței de muncă a scăzut pentru al treilea an consecutiv, în concordanță cu tendințele demografice mai ample, în timp ce șomajul a rămas la un nivel minim istoric de 3,5 %. Deficitul de forță de muncă a continuat, în pofida unor semne de scădere a cererii, angajatorii raportând în continuare că sunt necesari peste 230 000 de lucrători suplimentari. Persistă disparități regionale semnificative, diferențele în materie de ocupare a forței de muncă dintre regiunile cu cele mai bune și cele cu cele mai slabe performanțe ajungând la peste 10 puncte procentuale. Ponderea tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET) a rămas ridicată în comparație cu media UE, în special în rândul persoanelor cu handicap și al romilor. Rezultatele în ceea ce privește participarea la piața forței de muncă au rămas inegale în ceea ce privește grupurile vulnerabile: diferențele cauzate de handicap în ocuparea forței de muncă erau încă mari și, în pofida progreselor notabile din ultimii ani, ocuparea forței de muncă în rândul romilor a continuat să se situeze sub media națională, iar ponderea tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET) în rândul tinerilor romi a rămas la nivelul de 46 %.
- (36) Deficitul de competențe continuă să afecteze competitivitatea. Deși ponderea persoanelor care au cel puțin competențe digitale de bază a crescut în 2025, aceasta a rămas cu mult sub media UE, limitând performanța pieței forței de muncă și accesul la serviciile online și riscând, în același timp, să genereze decalaje sociale și regionale mai mari. Ponderea specialiștilor în domeniul TIC este ușor sub media UE, iar adoptarea IA de către întreprinderi a fost în continuare modestă. În pofida punerii în aplicare în curs a reformelor EFP și a participării relativ ridicate la EFP de nivel secundar superior, necorelarea persistentă a competențelor continuă să afecteze rezultatele, deoarece rata de ocupare a absolvenților EFP rămâne sub media UE și insuficient aliniată la cererea de pe piața forței de muncă. Bulgaria continuă să înregistreze un decalaj semnificativ față de media UE în ceea ce privește rata de participare la învățarea în rândul adulților, inclusiv în rândul adulților angajați. Abordarea acestor provocări ar contribui, de asemenea, la îmbunătățirea calității locurilor de muncă.

- (37) Bulgaria se confruntă în continuare cu provocări structurale legate de reducerea sărăciei, inegalitate și protecție socială. Sistemul de protecție socială a fost consolidat printr-o reformă a sistemului de venit minim, completată de o creștere a salariilor, care a sprijinit veniturile gospodăriilor și a consolidat baza de finanțare a asigurărilor sociale. Impactul pe termen lung al reformei asupra caracterului adecvat și a acoperirii nu a fost încă evaluat. Ponderea persoanelor expuse riscului de sărăcie a scăzut, dar rămâne ridicată, în special pentru grupurile vulnerabile, indicând faptul că transferurile sociale au un efect limitat asupra reducerii sărăciei. Rata sărăciei în rândul persoanelor încadrate în muncă a scăzut, dar rămâne cea mai ridicată din UE. Rata riscului de sărăcie și de excluziune socială (AROPE) pentru romi și persoanele cu handicap a fost deosebit de ridicată, situându-se la 78,3 % și, respectiv, 43,8 %, iar rata AROPE pentru copii rămâne cu mult peste media UE. Accesibilitatea, prețurile abordabile și calitatea serviciilor sociale s-au îmbunătățit datorită reformelor cu ținută precisă legate de calitatea și cartografierea serviciilor sociale, demonstrând progrese în trecerea de la îngrijirea instituționalizată la îngrijirea în comunitate și la domiciliu. Cu toate acestea, nevoile de servicii sociale, în special în ceea ce privește îngrijirea pe termen lung, rămân ridicate și există în continuare provocări. Îmbătrânirea rapidă a societății afectează și mai mult creșterea cererii de servicii de îngrijire a persoanelor în vârstă și deficitul de personal¹⁸.

¹⁸ [SWD\(2026\) 122 – Second-stage country analysis on social convergence in line with the Social Convergence Framework \(SCF\)](#), [Analiza de țară din a doua etapă privind convergența socială, în conformitate cu cadrul de convergență socială (CCS)], 2026.

- (38) Bulgaria continuă să se confrunte cu obstacole majore în calea accesului la asistență medicală, cu un impact negativ asupra speranței de viață și a ratelor mortalității care poate fi evitată prin prevenție și tratament. Sistemul de sănătate rămâne puternic axat pe spitale, cu o pondere foarte scăzută a cheltuielilor dedicate asistenței medicale ambulatorii, asistenței medicale primare și prevenirii bolilor, în pofida numărului mare de paturi de spital, a ratelor ridicate de externare din spital și a gradului relativ scăzut de ocupare și a duratei medii de ședere. Modelul de plată stimulează mai degrabă tratamentul spitalicesc standardizat decât îngrijirea adaptată nevoilor individuale. În același timp, accesul este limitat și mai mult de deficitul de profesioniști din domeniul sănătății și de distribuția inegală a acestora, în special a asistenților medicali, în contextul îmbătrânirii forței de muncă. Plățile directe ridicate rămân, de asemenea, un obstacol semnificativ în calea accesului, Bulgaria înregistrând cea mai mare pondere a acestor plăți în totalul cheltuielilor cu asistența medicală din UE, alături de o pondere ridicată a cheltuielilor private cu asistența medicală ambulatorie. Accesul la asistență medicală este îngreunat și mai mult de adoptarea lentă și inegală a serviciilor de sănătate de către pacienți și cadrele medicale.
- (39) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, în 2026 Consiliul a recomandat statelor membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare Recomandarea din 2026 privind politica economică a zonei euro. În cazul Bulgariei, recomandarea 1 contribuie la punerea în aplicare a primei, a celei de a doua și a celei de a treia recomandări privind zona euro, recomandarea 2 contribuie la punerea în aplicare a celei de a patra recomandări privind zona euro, recomandarea 3 contribuie la punerea în aplicare a celei de a șaptea și de a noua recomandări privind zona euro, recomandarea 4 contribuie la punerea în aplicare a celei de a șaptea recomandări privind zona euro, iar recomandarea 5 contribuie la punerea în aplicare a celei de a cincea recomandări privind zona euro.

RECOMANDĂ ca, în 2026 și în 2027, Bulgaria să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să respecte ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete recomandate de Consiliu la [data], pentru a pune capăt situației de deficit excesiv, utilizând în același timp flexibilitatea disponibilă în temeiul clauzei derogatorii naționale activate de Consiliu. Să consolideze în ansamblu cheltuielile pentru apărare și securitate și nivelul de pregătire în aceste domenii, asigurând totodată sustenabilitatea datoriei și eficiența cheltuielilor și adaptând treptat bugetul pentru a susține creșterea structurală a cheltuielilor pentru apărare. Să se asigure că măsurile luate pentru a atenua impactul creșterii prețurilor la energie sunt temporare, orientate către protejarea gospodăriilor vulnerabile sau către satisfacerea nevoilor întreprinderilor mari consumatoare de energie, păstrează stimulentele pentru economisirea energiei și sunt compatibile din punctul de vedere al costului bugetar cu angajamentele asumate în contextul cadrului bugetar al UE. Să ia măsuri pentru a aborda economia subterană, inclusiv prin reducerea stimulentele pentru subraportare și omisiune în materie de venituri, și să îmbunătățească echitatea și capacitatea de a genera venituri a sistemului fiscal. Să consolideze colectarea impozitelor, inclusiv prin îmbunătățirea recuperării arrieratelor, prin sprijinirea respectării obligațiilor fiscale și prin lărgirea bazei de venituri.
2. Să asigure continuitatea reformelor și a investițiilor implementate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență. Să accelereze eforturile de implementare a programelor politicii de coeziune, bazându-se, după caz, pe realocări către prioritățile strategice și pe flexibilitățile convenite în contextul evaluării intermediare a cadrului politicii de coeziune. Să abordeze provocările unice de natură socioeconomică, de securitate și de pregătire civilă cu care se confruntă regiunile de la frontiera externă estică a UE, inclusiv necesitatea de a investi în infrastructură cu dublă utilizare.
3. Să îmbunătățească funcționarea administrației publice, în special la nivel subnațional, prin simplificarea reglementării și îmbunătățirea instrumentelor de reglementare, prin raționalizarea și digitalizarea fluxurilor de lucru și a serviciilor, prin creșterea interoperabilității între nivelurile de guvernare și prin dezvoltarea în continuare a setului de competențe ale funcționarilor publici. Să îmbunătățească eficacitatea măsurilor anticorupție, în special în cazurile de corupție la nivel înalt, inclusiv prin consolidarea independenței și funcționarea cu eficacitate a Consiliului Judiciar Suprem. Să amelioreze calitatea și eficacitatea procedurilor de achiziții publice și să consolideze independența și funcționarea autorităților de reglementare. Să sporească impactul și eficacitatea investițiilor publice în cercetare și dezvoltare.

4. Să decarbonizeze în continuare sistemul de energie electrică și să reducă dependența de producția bazată pe combustibili fosili, inclusiv prin promovarea introducerii producției de energie eoliană, facilitarea flexibilizării cererii și ofertei, modernizarea infrastructurii rețelei de energie electrică la nivel de distribuție și reformarea guvernantei corporative a întreprinderilor de stat din sectorul energetic pentru a îmbunătăți transparența. Să promoveze modernizarea sistemelor de încălzire centralizată prin eliminarea treptată a subvențiilor pentru combustibilii fosili. Să combată sărăcia energetică prin măsuri cu țintă precisă. Să încurajeze decarbonizarea industriei. Să promoveze implementare unui transport urban, public și feroviar sustenabil, inclusiv prin accelerarea investițiilor în dezvoltarea infrastructurii necesare și în conectivitate în regiunea nordică. Să îmbunătățească reziliența la schimbările climatice și în domeniul apei și a gestionării deșeurilor.
5. Să consolideze învățarea bazată pe competențe. Să îmbunătățească în continuare calitatea predării prin formarea cadrelor didactice în funcție de nevoi. Să îmbunătățească calitatea, relevanța pentru piața forței de muncă și caracterul incluziv al educației și formării. Să mărească gradul de ocupare a forței de muncă în rândul grupurilor subreprezentate. Să consolideze dobândirea de competențe, inclusiv a învățării în rândul adulților, pentru a stimula competitivitatea. Să abordeze incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la servicii integrate mai bune de ocupare a forței de muncă și sociale și la îngrijire pe termen lung în comunitate, precum și prin oferirea unui sprijin mai eficace sub formă de venit minim. Să consolideze eficacitatea și accesibilitatea sistemului de sănătate, inclusiv prin realocarea de resurse din spitale către asistența medicală ambulatorie, prin reducerea plăților directe și prin abordarea deficitelor și a distribuției inegale a profesioniștilor din domeniul sănătății în întreaga țară.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele